

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про внесення зміни до пункту 1 наказу Міністерства охорони
здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110»

1. Мета

Проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення зміни до пункту 1 наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110» (далі – проєкт наказу) розроблений з метою впровадження форми фіксації тілесних ушкоджень, що можуть свідчити про протиправний характер їх заподіяння, та міжнародних стандартів документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З метою удосконалення діяльності щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини і громадянина Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021 затверджено Національну стратегію у сфері прав людини (далі – Національна стратегія).

Національна стратегія спрямована на вдосконалення діяльності держави щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини, створення дієвих механізмів їх реалізації та захисту, розв'язання системних проблем у цій сфері.

Одним із стратегічних напрямів Національної стратегії є запобігання та протидія катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню.

Для досягнення зазначеної цілі Національною стратегією визначено низку завдань, одним з яких є імплементація положень Керівництва з ефективного розслідування та документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (Стамбульський протокол).

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р. затверджено План дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (далі – План дій).

Пунктом 8 Плану дій передбачено розроблення медичного стандарту документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, який ґрунтується на принципах і процедурах Керівництва з ефективного розслідування та документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (Стамбульський протокол).

Відповідно до статті 14¹ Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (далі – Закон) систему стандартів у сфері охорони здоров'я складають державні соціальні нормативи та галузеві стандарти.

Галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я є: стандарт медичної допомоги (медичний стандарт), клінічний протокол, протокол надання реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, таблиць матеріально-технічного оснащення, лікарський формуляр.

Відповідно до абзацу другого частини третьої статті 14¹ Закону стандарт медичної допомоги (медичний стандарт) - сукупність норм, правил і нормативів, а також показники (індикатори) якості надання медичної допомоги відповідного виду, які розробляються з урахуванням сучасного рівня розвитку медичної науки і практики.

Відповідно до Методики розробки та впровадження медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313, медико-технологічні документи розробляються з дотриманням принципу багато(між)-дисциплінарного підходу на окрему тему - медичну проблему (захворювання або інший патологічний стан, дотримання здорового способу життя), а не за лікарською спеціальністю.

Враховуючи зазначене, документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання не є суто медичними проблемами, тому не можуть бути визначені як галузеві стандарти медичної допомоги.

З метою врегулювання вказаного питання Міністерство охорони здоров'я України ініційовано та проведено нараду під головування першого заступника Міністра охорони здоров'я України Сергія Дуброва з представниками МВС, ДБР, Офісу Генпрокурора, СБУ, Уповноваженим ВРУ з прав людини, Нацполіція, ЦОЗ ДКВС, СМЕ, ДЕЦ.

За результатами наради було вирішено розробити форму первинної облікової документації в якій будуть фіксуватися тілесні ушкодження, що можуть свідчити про протиправний характер їх заподіяння та внести зміни до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974.

Враховуючи вищевикладене, розроблено проект наказу.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується внести зміну до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», зареєстрований Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Указ Президента України «Про Національну стратегію у сфері прав людини» від 24 березня 2021 року № 119/2021;

План дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу потребує проведення публічних консультацій.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект наказу потребує погодження Міністерством внутрішніх справ України, Офісом Генерального прокурора, Службою безпеки України, Державним бюро розслідувань, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством юстиції України, Державною регуляторною службою, Державною службою статистики України.

Проект наказу потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект наказу не потребує проведення цифрової експертизи та отримання висновку Міністерства цифрової трансформації України, у зв'язку з тим, що не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування та використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання електронних послуг або цифрового розвитку.

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту наказу не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Визначено форму та забезпечено процедуру документування факту виявлення тілесних ушкоджень у пацієнта, що можуть свідчити про протиправний характер їх заподіяння, та впроваджено міжнародні стандарти документування катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки і покарання.
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Визначено форму довідки, яку необхідно видати пацієнту за результатами його огляду у разі виявлення лікарем тілесних ушкоджень, що можуть свідчити про протиправний характер їх заподіяння, у тому числі катувань та інших

		жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.
Громадяни	Позитивний	Пацієнт отримує на руки документ з фіксацією всіх тілесних ушкоджень, який в подальшому може бути ним використаний для доказування фактів вчинення кримінального правопорушення щодо нього.

Міністр охорони здоров'я України

« _____ » _____ 2023 р.

Віктор ЛЯШКО